

Prevenција: Prevenција i borba protiv ovisnosti (informiranje, film, tribina)

Provoditelj: Udruga "Ne-ovisnost"

Godina provedbe: 2023

Kratki opis programa

Aktivnost „Prevenција i rano prepoznavanje ovisnosti“ kreirana je kao odgovor na potrebu prevencije, suzbijanja i sprjeavanja daljnjeg rizičnog ponašanja i konzumiranja sredstava ovisnosti te pojave ovisnosti među djecom, mladima i građanima grada Osijeka.

Sažetak programa

Cilj projekta je suzbijanje i sprjeavanje pojave ovisnosti o drogama, alkoholu, pušenju, Internetu, klavirnoj i drugim ovisnostima među djecom i mladima te rizičnog ponašanja djece, mladih vezanih uz eksperimentiranje sa sredstvima ovisnosti.

Provedbom aktivnosti namjeravaju se postići i sljedeći ciljevi:

1. Edukacijom djece, mladih i građana proširiti i nadograditi njihova znanja o preveniji, prepoznavanju, suzbijanju i sprjeavanju ovisnosti i rizičnom ponašanju među djecom, mladima i odraslim osobama.
2. Projekcijom filma „Tisuću u povratku“ približiti i objasniti problem ovisnosti na inovativan način te povećati stupanj znanja i razumijevanja ciljane skupine.
3. Javna tribina će doprinijeti na način tako što će potaknuti sudionike na interaktivnu raspravu o problemu ovisnosti. Svim sudionicima (ciljnoj skupini) će odgovoriti na pitanja i nedoumice te će ih potaknuti da nam iznesu svoja mišljenja o problemu ovisnosti nakon svega što su naučili, pogledali i proživjeli kroz prve dvije aktivnosti. Aktivno će sudjelovati kao medijatori kroz svako izneseno mišljenje o temi prevenije i suzbijanja ovisnosti kako bi svi sudionici dodatno nadgradili svoja znanja ili kako bi njihova mišljenja i znanja usmjerili u ispravnom smjeru.
4. Podjelom informativnog i promidžbenog materijala želimo ciljanoj skupini ostaviti informacije gdje i kako nam se mogu obratiti u slučaju da im bude potrebna stručna pomoć ako posumnjaju na problem ovisnosti u svojoj blizini.

1. Županije provedbe

Osječko-baranjska

2. Datum početka i završetka programa

Datum početka: 01.09.2023

Datum završetka: 30.11.2023

3. Ostvaruje li program formalno partnerstvo u zajednici

ne

4. Ako da, s kim (suradnik u provedbi)

5. Dosadašnja iskustva udruge/institucije u provođenju istog ili sličnih programa

Mjesto provedbe programa:

Godina u kojoj se program provodio:

Broj obuhvaćenih korisnika:

6. Je li program originalno autorsko djelo nositelja ili je preuzet za korištenje uz dozvole autora

Izvor programa: Originalni program

Originalni naziv programa na jeziku s kojeg je preuzet:

7. Razina preventivnih intervencija

Univerzalna

8. Okruženje na koje je program primarno usmjeren

Zajednica

9. Rizici i zaštitni faktori na koje program cilja

Rizici i faktori: - neinformiranost i needuciranost roditelja i skrbnika

- neadekvatno obiteljsko okruženje
- pozitivan stav prema sredstvima ovisnosti
- negativan utjecaj i pritisak vršnjačke skupine

Zaštitni faktori: - adekvatna obitelj sa jasno podijeljenim ulogama

- razvijeno kritično razmišljanje
- emocionalna inteligencija
- razvijene životne i socijalne vještine
- obiteljska kohezija

10. Procjena potreba

Način provedbe: Aktivnost „Prevenција i rano prepoznavanje ovisnosti“ kreirana je kao odgovor na potrebu prevencije, suzbijanja i sprječavanja daljnjeg rizičnog ponašanja i konzumiranja sredstava ovisnosti te pojave ovisnosti među djecom, mladima i građanima grada Osijeka.

Navedeno ostvarujemo kroz slijedeće aktivnosti:

1. Edukacija „Kako prepoznati i suzbiti rizično ponašanje“ – Održali smo jednodnevnu edukaciju kojoj smo djeca, mladima i građanima objasnili na koji način mogu prevenirati i suzbiti rizično ponašanje te kako ih prepoznati na vrijeme.

2. „Tisuće u povratku“ – Nakon edukacije održali smo aktivnost projekcije filma „Tisuće u povratku“ kojeg je snimila druga Ne-ovisnost povodom proslave 15. godine postojanja terapijske zajednice. Kroz ovu aktivnost ciljana skupina spoznala je koji su faktori naveli osobu da pokušaju eksperimentirati sa sredstvima ovisnosti, prikazali su se profili osoba koji sudjeluju u procesu oporavka, svjedočanstva ljudi koji su prošli kroz ovisnost i sudjeluju u programu rehabilitacije; te svjedočanstva onih koji su se uspješno rehabilitirali i danas žive uspješan život. Film je imao svrhu približavanja i objašnjavanja problema ovisnosti kroz inovativniji i slikovitiji način nego što bi se inače postiglo samo održavanjem edukacije. Smatrali smo da će projekcija filma ostaviti puno jači i dublji dojam na ciljnu skupinu te pružiti jedinstvenu priliku da vide autentičan i jedinstven prikaz problema ovisnosti.

3. Javna tribina – Nakon projekcije filma održali smo aktivnost javne tribine gdje smo potaknuli interaktivnu raspravu na temu prevencije ovisnosti i suzbijanja rizičnog ponašanja među djecom, mladima i građanima. Na javnoj raspravi povezali smo aktivnost edukacije „Kako prepoznati i suzbiti rizično ponašanje“ s višim sadržajem filma „Tisuće u povratku“. Odgovorili smo na sva postavljena pitanja kako bi ciljanoj skupini što bolje objasnili problematiku ovisnosti i saslušali njihova mišljenja stečena tijekom provedbe prve dvije aktivnosti.

4. Podjela informativnog i promidžbenog materijala – Nakon aktivnosti „Javne tribine“ sudionicima tj. ciljnoj skupini podijelili smo informativni materijal o udruzi Ne-ovisnost, našim djelatnostima te kako i gdje nam se mogu obratiti. Osim podjele informativnog i promidžbenog materijala tijekom aktivnosti materijal smo dijelili tijekom „Mjeseca borbe protiv ovisnosti“.

5. Evaluacija aktivnosti „Prevenција i rano prepoznavanje ovisnosti“ - Pri završetku aktivnosti izvršili smo evaluaciju kako bi vidjeli jesmo li ispunili zadane ciljeve i ispunili o ekivanja, te kako bi mogli poboljšati kvalitetu rada u budu nosti.

O ekivani rezultati: 1.

Naziv aktivnosti: Priprema aktivnosti

Nositelj aktivnosti: Udruga Ne-ovisnost

O ekivani rezultat: Pripremljena edukacija, prostor za održavanje aktivnosti, utrošena financijska sredstva po prora unu, priprema potrebnih materijala za aktivnosti (potpisne liste, evaluacijski listi i, volonterski ugovori), priprema promidžbenog materijala i organizacija promidžbene kampanje.

Vremensko razdoblje provedbe: 1. mjesec provedbe projekta

Metoda provedbe aktivnosti: Organizacija i koordinanje aktivnosti projekta

2.

Naziv aktivnosti: Edukacija „Kako prepoznati i suzbiti rizi na ponašanja“

Nositelj aktivnosti: Udruga Ne-ovisnost

O ekivani rezultat: 40 korisnika je educirano kako prepoznati i suzbiti rizi na ponašanja vezano uz ovisnost

Vremensko razdoblje provedbe: 2. mjesec provedbe projekta

Metoda provedbe aktivnosti: Održat emo jednodnevnu edukaciju kojom emo djeci, mladima i gra anima objasniti na koji na in mogu prevenirati i suzbiti rizi na ponašanja te kako ih prepoznati na vrijeme.

3.

Naziv aktivnosti: Film „Tisu e u povratku“

Nositelj aktivnosti: Udruga Ne-ovisnost

O ekivani rezultat: 40 korisnika je pogledalo prikazani film

Vremensko razdoblje provedbe: 2. mjesec provedbe projekta

Metoda provedbe aktivnosti: Nakon edukacije održat emo aktivnost projekcije filma „Tisu e u povratku“ kojeg je snimila udruga Ne-ovisnost povodom proslave 15. godine postojanja terapijske zajednice. Kroz ovu aktivnost ciljana skupina spoznat e koji su faktori naveli osobe da po nu eksperimentirati sa sredstvima ovisnosti, prikazat e se profili osoba koji sudjeluju u procesu oporavka, svjedo anstva ljudi koji su prošli kroz ovisnost i sudjeluju u programu rehabilitacije; te svjedo anstva onih koji su se uspješno rehabilitirali i danas žive uspješan život.

Film ima svrhu približavanja i objašnjavanja problema ovisnosti kroz inovativniji i slikovitiji na in nego što bi se ina e postiglo samo održavanjem edukacije. Smatramo da e projekcija filma ostaviti puno ja i i dublji dojam na ciljnu skupinu te pružiti jedinstvenu priliku da vide autenti an i jedinstven prikaz problema ovisnosti.

3.

Naziv aktivnosti: Javna tribina

Nositelj aktivnosti: Udruga Ne-ovisnost

O ekivani rezultat: 40 korisnika je sudjelovalo u aktivnosti

Vremensko razdoblje provedbe: 2. mjesec provedbe projekta

Metoda provedbe aktivnosti: Nakon projekcije filma održat emo aktivnost javne tribine gdje emo potaknuti interaktivnu raspravu na temu prevencije ovisnosti i suzbijanja rizi nog ponašanja me u djecom, mladima i gra anima. Na javnoj raspravi povezat emo aktivnost edukacije „Kako prepoznati i suzbiti rizi na ponašanja“ s vi enim sadržajem filma „Tisu e i povratku“. Odgovorit emo na sva postavljena pitanja kako bi ciljanoj skupini što bolje objasnili problematiku ovisnosti i saslušati njihova mišljenja ste ena tijekom provedbe prve dvije aktivnosti.

4.

Naziv aktivnosti: Podjela informativnog i promidžbenog materijala

Nositelj aktivnosti: Udruga Ne-ovisnost

Očekivani rezultat: Podijeljeno 1000 komada informativnih letaka, izrađen promotivni materijal (plakati)

Vremensko razdoblje provedbe: 2. mjesec provedbe projekta

Metoda provedbe aktivnosti: Nakon aktivnosti „Javne tribine“ sudionicima tj. ciljnoj skupini podijelit ćemo informativni materijal o udruzi Ne-ovisnost, našim djelatnostima te kako i gdje nam se mogu obratiti. Osim podjele informativnog i promidžbenog materijala tijekom aktivnosti materijal ćemo nastaviti dijeliti tijekom „Dana borbe protiv zlouporabe sredstava ovisnosti“ 26.6.2023. godine.

5.

Naziv aktivnosti: Evaluacija aktivnosti „Prevenција i rano prepoznavanje ovisnosti“

Nositelj aktivnosti: Udruga Ne-ovisnost

Očekivani rezultat: Izrađena evaluacija projekta

Vremensko razdoblje provedbe: 3. mjesec provedbe projekta

Metoda provedbe aktivnosti: Pri završetku aktivnosti izvršit ćemo evaluaciju kako bi vidjeli jesmo li ispunili zadane ciljeve i ispunili očekivanja, te kako bi mogli poboljšati kvalitetu rada u budućnosti.

11. Trajanje programa

Trajanje jednog ciklusa programa u tjednima: 12

12. Ciljevi programa

Opis: Cilj projekta je suzbijanje i sprječavanje pojave ovisnosti o drogama, alkoholu, pušenju, Internetu, klaunju i drugih ovisnosti među djecom i mladima te rizičnog ponašanja djece, mladih vezanih uz eksperimentiranje sa sredstvima ovisnosti.

Specifični: 1. Edukacijom djece, mladih i građana proširiti ćemo i nadograditi njihova znanja o prevenciji, prepoznavanju, suzbijanju i sprječavanju ovisnosti i rizičnom ponašanju među djecom, mladima i odraslim osobama.

2. Projekcijom filma „Tisuće u povratku“ približit ćemo i objasniti problem ovisnosti na inovativan način te povećati stupanj znanja i razumijevanja ciljane skupine.

3. Javna tribina će doprinijeti na način tako što ćemo potaknuti sudionike na interaktivnu raspravu o problemu ovisnosti. Svim sudionicima (ciljnoj skupini) ćemo odgovoriti na pitanja i nedoumice te ćemo ih potaknuti da nam iznesu svoja mišljenja o problemu ovisnosti nakon svega što su naučili, pogledali i proživjeli kroz prve dvije aktivnosti. Aktivno ćemo sudjelovati kao medijatori kroz svako izneseno mišljenje o temi prevencije i suzbijanja ovisnosti kako bi svi sudionici dodatno nadogradili svoja znanja ili kako bi njihova mišljenja i znanja usmjerili u ispravnom smjeru.

4. Podjelom informativnog i promidžbenog materijala želimo ciljanoj skupini ostaviti informacije gdje i kako nam se mogu obratiti u slučaju da im bude potrebna stručna pomoć ako posumnjaju na problem ovisnosti u svojoj blizini.

13. Ciljana skupina

Opća populacija, Srednja škola, Odrasli, Obitelj / roditelji

14. Korisnici programa

Opis korisnika: Ciljana skupina se sastoji od djece, mladih i odraslih osoba. U provedbi aktivnosti sudjelovat će 40 korisnika.

Ciljana skupina su:

1. Djeca i mlade osobe 14 – 21 godina (muški i ženski spol, bez obzira na etničku ili vjersku pripadnost)

2. Odrasle osobe (muški i ženski spol, bez obzira na etničku ili vjersku pripadnost)

Broj korisnika na godišnjoj bazi: 40

15. Metode korištene u programu

Predavanje, Tribina, Medijska kampanja

16. Program je evaluiran

da

17. Vrsta provedene evaluacije

Da - Evaluacija procesa

18. Metoda evaluacije

Upitnik i intervju

19. Evaluatori

Unutarnji

20. Najvažniji rezultati evaluacije

S ciljem prepoznavanja, suzbijanja i sprečavanja ovisnosti i rizičnog ponašanja, a kao prva aktivnost ovog projekta provedena je jednodnevna edukacija. Glavna svrha ovog dijela projekta bila je podići svijest o svim potencijalnim ovisnostima, upoznati sudionike s fazama razvoja ovisnosti, rizičnim i zaštitnim faktorima u razvoju ovisnosti te navesti načine na koje se ovisnost može izbjeći. Obzirom da su sudionici bili pretežito mlade osobe od 14-21 godinu bilo nam je važno uključiti ovisnosti poput hrane i energetske pijače a te novih vrsta duhanskih proizvoda (grijani duhan/e-cigarete/nikotinske vrećice). Upravo su to ovisnosti kojima su sudionici bili najviše iznenađeni jer kako ih je većina navela nisu bili upoznati s potencijalnim opasnostima tih supstanci. S druge strane, njihovi pedagozi i profesori podijelili su svoju zabrinutost i objasnili kako su novi duhanski proizvodi i energetska pijača veliki problem jer ih učenici sve više konzumiraju u školskom okruženju. Objasnjavaju kako je izazovno spriječiti njihovu konzumaciju jer su lako dostupni i legalni. Sudionici navode kako su s konzumacijom započeli već u osnovnoj školi što ukazuje na potrebu za provođenjem ovakvih projekata već u osnovnoškolskom obrazovanju.

Film „Tisu e u povratku“ izazvao je emotivne reakcije što smo i očekivali. Kroz ovu projekciju uspjeli smo prikazati kako zapravo izgleda zadnja faza ovisnosti te razbiti mit da ovisnost ne može pogoditi svakoga. Jedan je sudionik istaknuo kako ga je šokiralo kad je u filmu vidio visoko obrazovanu osobu, a druga sudionica je objasnila kako je uvijek mislila da ovisnici nemaju adekvatne roditelje.

Na javnoj tribini najviše smo se usredotočili na načine suzbijanja ovisnosti. Nakon odgledanog filma nekolicina je sudionika istaknula koliko je važno jačati i socijalne i obiteljske odnosno roditeljske faktore. Tako se uvelike smanjuje rizik za razvoj ovisnosti jer osoba ima puno jači i sustav podrške. I mlađi, a i stariji sudionici znali su nabrojati veliki broj načina na koje bi se ovisnost mogla izbjeći i no svi se slažu da im u tome nedostaje podrške. Jedna sudionica dala je prijedlog da se u školski program uvede predmet na kojem bi imali priliku učiti o emocionalnoj inteligenciji i razvoju zdravih strategija nošenju sa stresom. U ovom dijelu projekta sudionici su istaknuli još jednu važnu temu, a to je ovisnost o ekranima te potaknuli raspravu o zabrani korištenja mobitela i ostalih pametnih uređaja u školi. Rasprava je završena zaključkom da je važno poticati razgovore o ovisnostima te raditi preventivne programe jer su posljedice ovisnosti izrazito opasne i često nepovratne.

Na samom kraju podijeljeni su evaluacijski listići. Sudionici su imali priliku ocijeniti zadovoljstvo radionicom i voditeljima te procijeniti jesu li voditelji bili dobro organizirani te jesu li poticali na pitanja. Podaci pokazuju da su sudionici bili zadovoljni provedenom radionicom što pokazuje prosječna ocjena od 4.5. Zadovoljstvo voditeljima bilo je još veće pa je tako prosječna ocjena zadovoljstva voditeljima bila 4.7. Njih 98% smatra da su voditelji bili dobro organizirani, dok ih 99% smatra da su poticali na sudjelovanje i postavljali pitanja.

21. Program je promoviran u okviru medijske kampanje na nacionalnoj i/ili lokalnoj razini

Promoviran: ne

Sadržaj i tijek kampanje:

22. Ukupni proračun programa za jednu godinu provođenja (HRK)

1.397,30

23. Izvori financiranja

Vlastita sredstva (HRK):

Gradsko financiranje (HRK): 1.397,30

Županijsko financiranje (HRK):

Nacionalno financiranje (HRK):

Drugi izvori (HRK):